

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 200/2012

2012 m. kovo 8 d.

dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2160/2003 nustatyto Sąjungos tikslo mažinti *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* paplitimą broilerių pulkuose

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozių sukėlėjų per maistą kontrolės ⁽¹⁾, ypač į jo 4 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 8 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ir 13 straipsnio antrą pastraipą,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 tikslas – užtikrinti, kad, siekiant sumažinti zoonozių sukėlėjų per maistą paplitimą ir jų keliamą pavojų visuomenės sveikatai, būtų taikomos tinkamos ir veiksmingos priemonės, skirtos aptikti ir kontroliuoti, be kita ko, salmonelės visuose susijusiuose etapuose, ypač pirminės gamybos etape, t. y. pulkuose;
- (2) Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 4 straipsnio 5 dalyje Sąjungai keliamas tikslas mažinti visų visuomenės sveikatai pavojingų salmonelių serotipų paplitimą broileriuose. Tai atlikti ypač svarbu, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi salmonelėms šviežioje broilerių mėsoje taikomų kriterijų, nustatytų minėto reglamento II priedo E dalyje ir 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų ⁽²⁾ I priede;
- (3) Reglamente (EB) Nr. 2160/2003 Sąjungai keliamas tikslas apimti skaičiais išreikštą maksimalų epidemiologinių vienetų, kurių rezultatai išlieka teigiami, procentą ir (arba) minimalų epidemiologinių vienetų, kurių rezultatai išlieka teigiami, skaičiaus sumažinimo procentą, maksimalų laiką, per kurį turi būti pasiektas tikslas, ir tyrimo sistemų, skirtų patikrinti, ar tikslas pasiektas, apibrėžti. Be to, prireikus, Sąjungos tikslas turi apimti ir visuomenės sveikatai pavojingų serotipų apibrėžti;

- (4) Reglamente (EB) Nr. 2160/2003 numatyta, kad nustatant Sąjungos tikslą reikia atsižvelgti į patirtį, įgytą taikant esamas nacionalines priemones, ir į informaciją, perduotą Komisijai arba Europos maisto saugos tarnybai (toliau – EMST) pagal galiojančius Sąjungos reikalavimus, visų pirma pagal 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/99/EB dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų monitoringo, iš dalies keičiančioje Tarybos sprendimą 90/424/EEB ir panaikinančioje Tarybos direktyvą 92/117/EEB ⁽³⁾, ypač jos 5 straipsnyje, nustatytas informavimo taisyklės;
- (5) 2007 m. birželio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 646/2007, įgyvendinančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2160/2003 dėl Bendrijos tikslo mažinti *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* paplitimą broileriuose ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1091/2005 ⁽⁴⁾ 1 straipsnio 1 dalyje Sąjungai keliamas tikslas iki 2011 m. gruodžio 31 d. mažinti maksimalų broilerių pulkų, kuriuose tų dviejų serotipų salmonelių tyrimų rezultatai išlieka teigiami, procentą iki 1 proc. arba dar labiau;
- (6) remiantis 2009 m. zoonozių, zoonozių sukėlėjų ir dėl maisto kylančių protrūkių tendencijų ir šaltinių Europos Sąjungoje suvestine ⁽⁵⁾, *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* yra dažniausiai su žmonių ligomis siejami serotipai. 2009 m. *Salmonella enteritidis* sukeltų žmonių ligų skaičius gerokai sumažėjo, o *S. Salmonella typhimurium* sukeltų žmonių ligų skaičius padidėjo;
- (7) 2011 m. liepos mėn. EMST parengė mokslinę nuomonę dėl naujo tikslo mažinti salmonelių paplitimą broileriuose nustatymo poveikio visuomenės sveikatai kiekybinio vertinimo ⁽⁶⁾. Nuomonėje padaryta išvada, kad *Salmonella enteritidis* – lengviausiai naminių paukščių jaunikliams per tėvus perduodamas zoonozes sukkeliantis salmonelių serotipas. EMST taip pat nustatė, kad įgyvendinant broileriams skirtas Sąjungos kontrolės priemones su salmonelėmis broileriuose susijusių žmonių ligų atvejų skaičius, palyginti su 2006 m, labai sumažėjo. Todėl tikslas turėtų būti patvirtintas;

⁽¹⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 1.⁽²⁾ OL L 338, 2005 12 22, p. 1.⁽³⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 31.⁽⁴⁾ OL L 151, 2007 6 13, p. 21.⁽⁵⁾ EMST leidinys (2011 m.); 9(3):2090.⁽⁶⁾ EMST leidinys (2011 m.); 9(7):2106.

- (8) per pastaruosius metus monofazinės *Salmonella typhimurium* padermės greitai tapo vienu iš dažniausiai pasitaikančių salmonelių serotipų, aptinkamų keliose gyvūnų rūšyse ir klinikiniuose iš žmogaus išskirtuose izoliatuose. 2010 m. mokslinėje nuomonėje dėl *Salmonella typhimurium* panašių padermių pavojaus visuomenės sveikatai stebėsenos ir vertinimo, kurią EMST patvirtino 2010 m. rugsėjo 22 d.⁽¹⁾, taip pat teigiama, kad monofazinės *Salmonella typhimurium* padermės, kurių antigeninė formulė yra 1,4,[5],12:i:-, taip pat taikoma padermėms, turinčioms O5 antigeną ir jo neturinčioms, turi būti laikomos *Salmonella typhimurium* variantais, ir jos visuomenės sveikatai kelia pavojų, palyginamą su kitų *Salmonella typhimurium* padermių keliamu pavojumi. Todėl *Salmonella typhimurium* padermės, kurių antigeninė formulė yra 1,4,[5],12:i:-, turėtų būti įtrauktos į tikslą;
- (9) siekiant patikrinti, ar Sąjungos tikslas yra pasiektas, būtina pakartotinai imti mėginius iš broilerių pulkų. Siekiant įvertinti ir palyginti rezultatus, būtina aprašyti bendrą tyrimo sistemą, skirtą patikrinti, ar pasiektas Sąjungos tikslas;
- (10) 2012 m. Sąjungos tikslui, taikomam *Gallus gallus* rūšies broilerių pulkamams, pasiekti skirtos nacionalinės kontrolės programos buvo pateiktos bendram Sąjungos finansavimui gauti pagal 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos sprendimą 2009/470/EB dėl išlaidų veterinarijos srityje⁽²⁾. Į šio reglamento priedą įtraukti techniniai pakeitimai yra taikomi tiesiogiai. Taigi Komisijai nereikia iš naujo patvirtinti nacionalinių kontrolės programų, kuriomis įgyvendinamas šis reglamentas. Todėl pereinamasis laikotarpis nėra būtinas;
- (11) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę ir joms neprieštarauja nei Europos Parlamentas, nei Taryba,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Sąjungos tikslas

1. Kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 4 straipsnio 1 dalyje, nustatomas Sąjungos tikslas mažinti *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* paplitimą broileriuose (toliau – Sąjungos tikslas), pagal kurį maksimalus metinis broilerių pulkų, kuriuose *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* tyrimų rezultatai išlieka teigiami, procentas sumažinamas iki 1 proc. arba dar labiau.

Į Sąjungos tikslą įtraukiami monofazinių *Salmonella typhimurium* padermių serotipai, kurių antigeninė formulė yra 1,4,[5],12:i:-.

2. Tyrimo sistema, kuri yra būtina patikrinti, kaip siekiama Sąjungos tikslo, išdėstyta priede (toliau – tyrimo sistema).

2 straipsnis

Sąjungos tikslo peržiūra

Komisija peržiūri Sąjungos tikslą, atsižvelgdama į informaciją, surinktą taikant tyrimo sistemą ir kriterijus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 4 straipsnio 6 dalies c punkte.

3 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 646/2007 panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 646/2007 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintąjį reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2012 m. kovo 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ EMST leidinys (2010 m.); 8(10):1826.

⁽²⁾ OL L 155, 2009 6 18, p. 30.

PRIEDAS

Tyrimo sistema, būtina patikrinti, ar pasiektas 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas Sąjungos tikslas

1. MĖGINIŲ ĖMIMO SISTEMA

Mėginiai imami iš visų *Gallus gallus* rūšies broilerių pulkų (toliau – broileriai) taikant Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 5 straipsnyje nustatytas nacionalines kontrolės programas.

2. BROILERIŲ STEBĖSENA

2.1. Mėginių ėmimo dažnumas

a) Maisto tvarkymo subjektai ima mėginius iš visų broilerių pulkų likus trims savaitėms iki skerdimo.

Nukrypstant nuo pirmoje pastraipoje nurodytos pareigos imti mėginius, kompetentinga institucija gali nustatyti, kad per kiekvieną mėginių ėmimo ciklą maisto tvarkymo subjektai imtų mėginius iš bent vieno broilerio pulko, priklausančio ūkiams, turintiems daugiau nei vieną pulką, jeigu:

- i) visiems ūkiui priklausantiems pulkams taikoma sistema, kai tyrimo metu įmerkiami ir išimami visi mėginiai (angl. *all in / all out system*)
- ii) visų pulkų atžvilgiu taikoma ta pati administravimo sistema;
- iii) visiems pulkams bendrai tiekiami pašarai ir vanduo;
- iv) mažiausiai šešis paskutinius mėginių ėmimo ciklus pagal pirmoje pastraipoje pateiktą kontrolės sistemą buvo tikrinama, ar visuose ūkiui priklausančiuose pulkuose nėra paplitusi *Salmonella spp.*, ir kompetentinga institucija bent per vieną mėginių ėmimo ciklą buvo paėmusi mėginius iš visų pulkų;
- v) visi pirmoje pastraipoje ir b punkte nurodyto tyrimo dėl *Salmonella enteritidis* arba *Salmonella typhimurium* rezultatai buvo neigiami.

Nukrypstant nuo šiame punkte nurodytos pareigos imti mėginius, kompetentinga institucija gali leisti imti mėginius likus šešioms savaitėms iki skerdimo, jeigu broileriai yra laikomi ilgiau nei 81 dieną arba jų gamyba laikoma ekologine pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 889/2008 ⁽¹⁾.

b) Kasmet 10 proc. ūkių, kuriuose laikoma daugiau nei 5 000 paukščių, kompetentinga institucija ima mėginius bent iš vieno broilerių pulko. Tai gali būti atliekama kilus rizikai ir tada, kai kompetentinga institucija mano, jog tai būtina.

Kompetentingos institucijos atliekamu mėginių ėmimu pakeičiamas a punkte nurodytas maisto tvarkymo subjektų atliekamas mėginių ėmimas.

2.2. Mėginių ėmimo procedūra

2.2.1. Bendrosios mėginių ėmimo instrukcijos

Kompetentinga institucija arba maisto tvarkymo subjektas užtikrina, kad mėginius imtų atitinkamai parengti asmenys.

Imama bent dvi poros antbačių mėginių. Antbačiai užmaunami ant batų, ir mėginys paaimamas vaikščiojant paukštidėje. Vieno broilerių pulko mėginiai gali būti surenkami į vieną mėginį.

Prieš užsimaunant antbačius, jų paviršius sudrėkinamas:

- (a) maksimalaus atsparumo skiedikliais (MAS: 0,8 proc. natrio chlorido, 0,1 proc. peptono steriliame dejonizuotame vandenyje);
- (b) steriliu vandeniu;
- (c) bet kokiais kitais skiedikliais, kuriuos patvirtino Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 11 straipsnio 3 dalyje nurodyta nacionalinė etaloninė laboratorija; arba
- (d) naudojant skiediklio pripildytus autoklavus.

Antbačių drėkinimo būdas – prieš juos užsimaunant įpilti skysčio į vidų arba papurtyti juos skiediklio pripiltoje talpykloje.

⁽¹⁾ OL L 250, 2008 9 18, p. 1.

Užtikrinama, kad mėginiai būtų proporcingai paimti iš visų paukštidės dalių. Su kiekviena batų antbačių pora turi būti apeinama maždaug 50 proc. paukštidės ploto.

Baigus mėginių ėmimą antbačiai atsargiai numaunami nuo batų, kad nuo jų nenukristų prilipusios medžiagos. Kad medžiagos nenukristų, antbačius galima išversti į kitą pusę. Jie dedami į maišelį arba į stiklainį ir ženklinami.

Kompetentinga institucija gali nuspręsti padidinti minimalų mėginių skaičių, kad užtikrintų reprezentatyvų mėginių ėmimą kiekvienu konkrečiu atveju atliekant epidemiologinių parametrų, t. y. biologinio saugumo sąlygų, pulko pasiskirstymo ar dydžio, vertinimą.

Jei kompetentinga institucija patvirtina, vienos antbačių poros mėginiai gali būti pakeisti 100 g dulkių mėginiu, surinktu paukštidedėje iš įvairių jos vietų nuo paviršiaus, ant kurio matyti dulkių. Kitas būdas – dulkėms iš įvairių visos paukštidės vietų surinkti gali būti naudojama viena arba kelios sudrėkintos šluostės, kurių bendras paviršiaus plotas bent 900 cm². Kiekviena šluostė turi būti iš abiejų pusių gerai padengta dulkėmis.

2.2.2. Tam tikrų rūšių ūkiams taikomos specialios instrukcijos

- a) Laisvai laikomų broilerių pulkų mėginiai imami tik paukštidedėje.
- b) Jei patekti į paukštidedę neįmanoma dėl nepakankamos erdvės pulkuose iš mažiau nei 100 broilerių ir todėl po jų vaikstant negalima naudoti antbačių, juos galima pakeisti tos pačios rūšies rankinėmis šluostėmis, kurios naudojamos dulkėms rinkti ir kuriomis perbraukiamas šviežiomis fekalijomis padengtas paviršius, arba, jei tai neįmanoma, naudojami kiti tinkami fekalijų mėginių ėmimo būdai.

2.2.3. Kompetentingos institucijos imami mėginiai

Tinkamai atlikdama kitus reikalingus tyrimus ir (arba) tikrindama dokumentus kompetentinga institucija įsitikina, kad tyrimų rezultatams neturėjo poveikio antimikrobinės medžiagos arba kitos medžiagos, slopinančios bakterijų augimą.

Jei *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* neaptinkama, tačiau aptinkama antimikrobinė medžiaga arba nustatomas inhibitorinis poveikis bakterijų augimui, laikoma, kad broilerių pulkas yra užsikrėtęs, remiantis 1 straipsnio 2 dalyje nurodytu Sąjungos tikslu.

2.2.4. Vežimas

Mėginiai nedelsiant išsiunčiami greituoju paštu arba per kurjerį į Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 11 ir 12 straipsniuose nurodytas laboratorijas. Vežant jie saugomi nuo didesnės nei 25°C šilumos ir saulės poveikio.

Jei mėginių neįmanoma išsiųsti per 24 valandas nuo paėmimo, jie laikomi šaldytuve.

3. LABORATORINĖ ANALIZĖ

3.1. Mėginių paruošimas

Laboratorijoje mėginiai iki tyrimo laikomi šaldytuve. Tyrimas pradedamas per 48 valandas nuo mėginių gavimo ir per keturias dienas nuo jų paėmimo.

Dulkių mėginiai tiriami atskirai. Tačiau kompetentinga institucija gali nuspręsti sujungti juos su tirtinu poros antbačių mėginiu tyrimui atlikti.

Mėginys pamaišomas, kad visas permirkėtų, o kultūra toliau tiriama taikant 3.2 punkte nurodytą aptikimo metodą.

Dvi poros antbačių atsargiai išpakuojamos, kad nenukristų prilipusios fekalijos, imamos kartu ir dedamos į iš anksto iki kambario temperatūros pašildyto 225 ml buferinio peptono vandens (BPV) arba tiesiai į laboratorijos gautą talpyklą su dviem poromis antbačių įpilama 225 ml skiediklio.

Antbačiai visiškai panardinami į BPV, kad aplink mėginį susidarytų pakankamai laisvo skysčio ir salmoneles galėtų judėti tolyn nuo mėginio, be to, kad prireikus būtų galima įpilti daugiau BPV.

Jei yra suderinti EN/ISO standartai dėl fekalijų ruošimo salmonelemis aptikti, jais pakeičiamos šiame punkte išdėstytos mėginių paruošimą reglamentuojančios nuostatos.

3.2. Aptikimo metodas

Salmonelių aptikimas atliekamas remiantis Tarptautinės standartizacijos organizacijos EN/ISO 6579 standarto 1 pakeitimu „Maisto ir pašarų mikrobiologiniai tyrimai. Bendrasis *Salmonella spp.* aptikimo metodas. 1 pakeitimas. D priedas. Salmonelių aptikimas gyvūnų išmatose ir pirminio gamybos etapo aplinkos mėginiuose“.

3.3. Serotipo nustatymas

Nuo kiekvieno kompetentingos institucijos paimto teigiamo mėginio atskiriamas bent vienas izoliatas pagal esamą *White-Kauffmann-Le Minor* sistemą.

Maisto tvarkymo subjektai užtikrina, kad visi izoliatai nepriklauso *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* serotipams (bent jau atmetama tokia galimybė).

3.4. Kiti metodai

Tiriant maisto tvarkymo subjekto iniciatyva paimtus mėginius, vietoje šio priedo 3.1, 3.2 ir 3.3 punktuose nustatytų mėginių paruošimo, aptikimo ir serotipo nustatymo metodų gali būti taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 882/2004 ⁽¹⁾ 11 straipsnyje nustatyti analizės metodai, jei jie patvirtinti pagal EN/ISO 16140 standartą.

3.5. Padermių saugojimas

Kompetentinga institucija užtikrina, kad kai oficialios kontrolės tikslais imami mėginiai dėl fagotipo nustatymo arba jautrumo antimikrobinėms medžiagoms tyrimo ateiityje kasmet būtų išsaugota bent viena atskirta salmonelių serotipų padermė iš kiekvienos paukštidės, taikant nustatytus kultūrų rinkimo metodus, kuriais bent dvejiems metams nuo analizės atlikimo datos užtikrinamas padermių vientisumas.

Kompetentinga institucija gali nuspręsti, kad maisto tvarkymo subjektų paimtų mėginių izoliatai taip pat turi būti saugomi fagotipo nustatymo arba jautrumo antimikrobinėms medžiagoms tyrimui ateiityje, kad izoliatai būtų tiriami pagal Komisijos sprendimo 2007/407/EB ⁽²⁾ 2 straipsnį.

4. REZULTATAI IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

4.1. Paplitimo skaičiavimas tikrinant, ar pasiektas Sąjungos tikslas

Tikrinant, ar Sąjungos tikslas yra pasiektas, broilerių pulko tyrimų rezultatai laikomi teigiamais, jei pulke aptinkama *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* (išskyrus vakcinines padermes).

Broilerių pulkai, kurių tyrimo rezultatai teigiami, registruojami tik vieną kartą per kiekvieną mėginių ėmimo ciklą, neatsižvelgiant į mėginių ėmimo ir tyrimo operacijų skaičių, ir apie juos pranešama ataskaitoje tik pirmisiais aptikimo metais.

4.2. Ataskaitos

Ataskaitoje teikiama ši informacija:

- bent kartą per ataskaitinius metus tirtų broilerių pulkų bendras skaičius;
- bet kokių salmonelių serotipu užsikrėtusių pulkų bendras skaičius valstybėje narėje;
- broilerių pulkų, kurių tyrimo dėl *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* (įskaitant monofazines padermes, kurių antigeninė formulė yra 1,4,[5],12:i:-) rezultatai bent kartą buvo teigiami, skaičius;
- kiekvienu atitinkamu salmonelių serotipu arba nenustatyto tipo salmonelemis (nenustatyto ar neturinčio serotipo izoliatai) užkrėtusių broilerių pulkų skaičius.

Informacija teikiama atskirai dėl mėginių atrankos, atliktos vykdant bendrą nacionalinę salmonelių kontrolės programą, kaip numatyta 2.1. punkto a ir b papunkčiuose, dėl maisto tvarkymo subjektų atliktos mėginių atrankos, kaip numatyta 2.1. punkto a papunktyje, ir dėl kompetentingos įstaigos atliktos mėginių atrankos, kaip numatyta 2.1. punkto b papunktyje.

Tyrimo rezultatai laikomi atitinkama maisto grandinės informacija, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004 ⁽³⁾ II priedo III skirsnyje.

⁽¹⁾ OL L 165, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 153, 2007 6 14, p. 26.

⁽³⁾ OL L 226, 2004 6 25, p. 22.

Kompetentingai institucijai pateikiama bent ši informacija apie kiekvieną patikrintą broilerių pulką:

- a) vienkartinė ūkio nuoroda;
- b) vienkartinė paukštidės nuoroda;
- c) mėginių ėmimo mėnuo.

Rezultatai ir bet kokia papildoma svarbi informacija pateikiama tendencijų ir šaltinių ataskaitoje, nurodytoje Direktyvos 2003/99/EB ⁽¹⁾ 9 straipsnio 1 dalyje.

Maisto tvarkymo subjektas nedelsdamas praneša kompetentingai institucijai apie patvirtintą *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium* aptikimo atvejį. Maisto tvarkymo subjektas nurodo analizę atliekančiai laboratorijai imtis atitinkamų veiksmų.

⁽¹⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 31.